

РОЗДІЛ 4. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

ЗНАННЯ ЯК ЕКОНОМІЧНА КАТЕГОРІЯ ТА ЇЇ КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ KNOWLEDGE AS AN ECONOMIC CATEGORY AND ITS KEY ASPECTS IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

У статті здійснено аналіз визначення поняття «знання», запропонованого різними авторами. Розкрито сутність та зміст поняття «знання» як економічної категорії. Дано авторське визначення поняття «знання». Розглянуто знання у межах діяльності закладів вищої освіти. Визначено ключові аспекти знань у контексті сталого розвитку закладів вищої освіти.

Ключові слова: знання, аспекти знань, заклад вищої освіти, сталий розвиток, сталий розвиток закладів вищої освіти.

В статье осуществлен анализ определения понятия «знание», предложенного разными авторами. Раскрыты сущность и содержание понятия «знание» как экономической категории. Дано авторское определение понятия «знание». Рассмотрены знания в рамках деятельности высших учебных заведений. Определены ключевые аспекты

знаний в контексте устойчивого развития высших учебных заведений.

Ключевые слова: знания, аспекты знаний, высшие учебные заведения, устойчивое развитие, устойчивое развитие высших учебных заведений.

The article analyses the definition of the concept of "knowledge" proposed by various authors. The essence and content of the concept of "knowledge" as an economic category are revealed. Author's definition of the concept of "knowledge" is given. Knowledge is considered within the framework of activity of institutions of higher education. The key aspects of knowledge in the context of sustainable development of higher education institutions are determined.

Key words: knowledge, aspects of knowledge, institution of higher education, sustainable development, sustainable development of institutions of higher education.

УДК 378.014.54-027.1

Боровик М.В.

к.е.н., доцент,
доцент кафедри менеджменту
і адміністрування
Харківський національний університет
міського господарства
імені О.М. Бекетова

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку економіки та суспільства у цілому характеризується стрімким підвищенням ролі знань у діяльності всіх суб'єктів господарських відносин. Сьогодні саме знання стають основним ресурсом сучасного нового суспільства та запорукою сталого розвитку економіки. При цьому значні зміни відбуваються у системі вищої освіти, яка традиційно вважалась джерелом отримання знань. Сьогодні вища освіта трансформується із соціального інституту в самостійну систему, яка виступає одним із найбільших стратегічних ресурсів, що забезпечує створення та поширення знань. У цих умовах зростає роль закладів вищої освіти (ЗВО) у формуванні сучасної економіки, а знання стають не тільки результатом діяльності закладів вищої освіти, а й запорукою їхнього сталого розвитку в умовах жорсткої конкуренції на ринку освітніх послуг. Саме тому необхідно визначити сутність знань як економічної категорії та визначити її ключові аспекти в контексті сталого розвитку закладів вищої освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Знання розглядаються у сучасній економічній науці в рамках такого напряму досліджень, як економіка знань. Дослідженню питань, пов'язаних зі знаннями та економікою знань, присвячено роботи таких зарубіжних та вітчизняних учених, як: Сократ, Аристотель, Платон, Протагор, Ф. Бекон,

І. Кант, Г. Гегель, П. Друкер, Ф. Махлуп, Е. Брукінг, К. Вііг, І. Нонака, Х. Такеучи, М. Румізен, Д. Белл, Б. Мільнер, Т.Х. Девенпорт, Л. Прусак, К. Фраппаоло, У. Томс, В.В. Єфімов, І. Журавковська, В.В. Лабозький, М.К. Марінічева, Т.Е. Степанова, Н.В. Манохіна, В.П. Дудяшова, Н.А. Кипень, О.В. Сізіх, К. Джоунс, Л. Леонард, Е.В. Попов, І.Б. Фоміних, Н.П. Харін, М.М. Віньков У.Є. Гузар, Ф. Дрецьке та ін. Однак, незважаючи на значну кількість робіт, присвячених цій тематиці, аналіз сутності знань як економічної категорії потребує подальшого наукового дослідження. Також у сучасних умовах жорсткої конкурентної боротьби на ринку освітніх послуг серед ВНЗ потребує особливої уваги дослідження ключових аспектів знань у контексті сталого розвитку закладів вищої освіти. Питання сутності знань та засобів їх ефективного використання, що дасть змогу закладам вищої освіти забезпечити їх сталий розвиток, й досі залишаються актуальними серед наукової спільноти та потребують подальших ґрунтовних теоретичних досліджень.

Постановка завдання. Метою статті є дослідження наявних підходів до визначення сутності поняття «знання» як економічної категорії, а також визначення ключових аспектів знань у контексті сталого розвитку закладів вищої освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження. Досліджуючи знання як один із ключових аспек-

тів сталого розвитку закладів вищої освіти, необхідно визначити зміст та сутність даного поняття як економічної категорії. Поняття «знання» досить розповсюджене в наукових дослідженнях, однак у різних науках і в різноманітних контекстах у цей термін вкладається різний зміст.

Незважаючи на те що майбутнє економіки міцно зв'язується зі знаннями, ніколи раніше знання не були предметом дослідження економічної науки. Починаючи з античних часів вивчення природи, меж і призначення знань було завданням філософії, але не економіки. Дотепер процеси отримання, обґрунтування й перевірки знань, форми його об'єктивації, поширення в суспільстві, реалізації у сферах виробництва і соціальної практики вивчаються соціологією, логікою, методологією, теорією пізнання, когнітивної психологією. Це не випадково, оскільки тільки філософія як своє основне питання розглядає відношення свідомості до матерії (мислення до буття, духу до природи) і ставить за мету «раціональне розв'язання найбільш загальних питань, що стосуються суті знання, людини і світу». Саме філософи вперше окреслили межі «простору знання», дали його перші визначення та класифікації. Найбільший внесок у вивчення проблеми зробили Сократ, Аристотель, Платон, Протагор, Ф. Бекон, І. Кант, Г. Гегель та ін. Одним із перших мислителів, що ініціювали створення концепції знань, був Платон. Знання за Платоном – це доведене щире переконання [1].

Філософський енциклопедичний словник трактує знання як особливу форму духовного засвоєння результатів пізнання (процесу відтворення дійсності), яка характеризується усвідомленням їх істинності [2].

Існують й інші, досить поширені, щоб вважатися загальноновизначеними, філософські визначення знання. Наприклад, такі:

– знання – форма існування і систематизації результатів пізнавальної діяльності людини;

– знання – суб'єктивний образ об'єктивної реальності, тобто адекватне віддзеркалення зовнішнього і внутрішнього світу у свідомості людини у формі уявлень, понять, суджень, теорій.

Однак багатовікові дослідження природи знань так і не дали людству розуміння, що ж таке знання. А дослідження сутності знань із погляду економіки ще більше ускладнило ситуацію.

Багато років дослідженню питань сутності поняття «знання» як економічної категорії присвячують увагу вітчизняні та закордонні вчені. Дослідження із цієї проблематики засвідчує наявність різних точок зору щодо визначення цього поняття, що проявляється у різноманітності та численності його визначень. Аналіз літературних джерел, присвячених дослідженню знань, показав, що в сучасній економічній науці не існує єдиного підходу до визначення поняття «знання» як економічної категорії (табл. 1).

Сучасні зарубіжні економісти сутність знання аналізують із двох різних позицій. Перша позиція є традиційною для стандартної мікроекономіки та розуміє знання як інформацію, необхідну економічним агентам або менеджерам для здійснення раціонального вибору. Із цієї позиції знання розглядається як процес перетворення будь-яких початкових даних у відповідне знання, яке може бути використане для аналізу реальної ситуації, тобто практично не відрізняється від інформації. Інша позиція розглядає знання як економічний актив, аналогічний іншим, уже відомим видам активів (фінансовим, матеріальним тощо). У цьому разі знання виступає як ресурс й як продукт.

Отже, з наведеного переліку прикладів трактування поняття «знання» можна побачити, що сутність знання як феномена розвитку сучасних суб'єктів господарювання недостатньо розкрита, що зумовлено ємністю цієї категорії та підтверджує відсутність остаточної погодженості дослідників щодо її змісту.

Таким чином, на основі проведеного дослідження сутності знань як економічної категорії можна запропонувати таке визначення поняття «знання»: це результат комбінації даних, інформації, досвіду, цінностей, уявлень, переконань, який дає можливість на основі аналізу та оцінки генерувати новий досвід та інформацію, що дасть змогу приймати обґрунтовані управлінські рішення, спрямовані на забезпечення сталого розвитку.

Розглядаючи знання як економічну категорію, можна відзначити, що здебільшого знання існує у свідомості тих, хто знає, тобто тих, хто володіє знаннями. Однак, розглядаючи знання в контексті сталого розвитку закладів вищої освіти, слід зазначити, що вони не тільки існують у свідомості тих, хто ними володіє, а також фіксується як у документах, так і в процесах, процедурах, нормах та у цілому в практичній діяльності.

Протягом усього періоду наукового дослідження сутності знань учені досліджували різні аспекти знань відповідно від сфери їх застосування. У цьому дослідженні в межах діяльності закладу вищої освіти знання доцільно розглядати в декількох аспектах, а саме як:

– ресурс, що використовується у діяльності закладів вищої освіти поряд з іншими ресурсами (матеріальними, фінансовими, трудовими тощо);

– унікальний затребуваний продукт, який становить основу освітньої діяльності закладу вищої освіти;

– джерело отримання конкурентних переваг на ринку освітніх послуг;

– результат перетворення даних та інформації;

– основа організації та здійснення освітньої та економічної діяльності закладу вищої освіти.

Ключові аспекти знань у контексті діяльності закладу вищої освіти представлені на рис. 1.

Визначення поняття «знання» як економічної категорії

Автор	Визначення
Енциклопедичний словник Webster [3]	Знання – це: 1) розуміння, що набувається конкретним досвідом; 2) стан обізнаності про що-небудь чи володіння інформацією; 3) чітке сприйняття істини або як дещо зрозуміле та таке, що утримується у розумі
П. Друкер [4]	Знання – це інформація, яка має практичну цінність та служить для отримання конкретних результатів
Ф. Махлуп [5]	Знання – це форма представлення частин реального та передбачуваного світу на певному носії
Е. Брукінг [6]	Знання – це сукупність систематизованої інформації та розуміння сенсу, закладеного у цю інформацію
К. Вііг [7]	Знання – це істини та переконання, уявлення та поняття, погляди та очікування, методології та вміння, які люди послідовно застосовують для інтерпретації інформації щодо окремої ситуації і для прийняття рішень про те, як до неї підходити)
І. Нонака, Х. Такеучи [8]	Знання – це обґрунтовані та підтвержені вірування або переконання, які збільшують здібність будь-якого суб'єкта до ефективних дій та залежать від прихованого бачення та ідеалів співробітників
М. Румізен [9]	Знання – це інформація у контексті, що спроможна привести до розуміння, яке спонукає до дії
Д. Белл [10]	Знання – це сукупність організованих висловлювань про факти чи ідеї, що представляють обґрунтоване судження або експериментальний результат, яка передається іншим за допомогою деякого засобу комунікації в деякій систематизованій форм
Б. Мільнер [11]	Знання – це усвідомлені і класифіковані факти, і данні, і розуміння, і теоретичні концепції, і принципи, і процедури отримання інформації, і приклади, і способи роз'яснення
Т.Х. Девенпорт, Л. Прусак [12]	Знання – це суміш досвіду, цінностей, розуміння та контекстуальної інформації
К. Фраппаоло, У. Томс [13]	Знання – це інформація, що знаходиться у свідомості людей та використовується для прийняття рішень у ситуації невизначеності
В.В. Єфімов [14]	Знання – це інформація, необхідна економічним агентам або менеджерам для здійснення раціонального вибору, економічний актив
І. Журавковська [15]	Знання – це уособлена інформація
В.В. Лабоцький [16]	Знання – це унікальний ресурс, який надає підприємствам конкурентні переваги
М.К. Марінічева [17]	Знання – це необхідна людям інформація, що використовується ними за певними правилами і згідно з певними процедурами з урахуванням ставлення (розуміння, схвалення, ігнорування, згода, заперечення і т. ін.) людей до цієї інформації
Т.Е. Степанова, Н.В. Манохіна [18]	Знання – це проблемно-орієнтована індивідуально сформована в свідомості суб'єкта, а також на різних матеріальних носіях система зредукованої інформації, здатна максимально об'єктивно оцінювати складні процеси, явища і результати, забезпечуючи даному суб'єктові оптимальну безпеку і душевний комфорт у даних соціально-економічних умовах
В.П. Дудяшова, Н.А. Кипень, О.В. Сізіх [19]	Знання – це закономірності об'єктивного світу та штучно створених систем, що носять інформаційний характер, є результатом синергії індивідуальних і групових знань, що виникає у процесі комунікації
К. Джоунс, Л. Леонард [20]	Знання – це сукупність наявних в організації знань, привнесених минулими та теперішніми співробітниками; ці знання привласнюються організації у тому разі, якщо вони можуть бути кодифіковані та залишаються в організації навіть тоді, коли співробітники звільняються
Е.В. Попов, І.Б. Фоміних, Н.П. Харін, М.М. Віньков [21]	Знання – це результат переробки інформації, який несе певну ідею та забезпечений контекстом, що визначає галузь її ефективного застосування в даному місці в даний час
У.Є. Гузар [22]	Знання – це процес набуття та закріплення відомостей з певної галузі, їх відтворення у процесі трудової діяльності, який характеризується невідчуженістю, самозростанням та створенням нових продуктів
Ф. Дрецьке [23]	Знання – це похідне від інформації (або підтримане нею) переконання

Джерело: складено автором

У діяльності закладу вищої освіти знання виступають дуже цінним ресурсом, однак для того, щоб знання стали дійсно одним зі стратегічних ресурсів закладу вищої освіти в умовах економіки знань та засобом досягнення сталого розвитку, необхідне їх органічне включення у спільну ресурсну систему

поряд із матеріальними, фінансовими, трудовими, інформаційними та іншими ресурсами.

Знаннями, як і будь-яким ресурсом, треба управляти для найбільш ефективного їх використання у діяльності закладу вищої освіти. Саме тому особливу увагу слід приділяти знанням як

Рис. 1. Ключові аспекти знань у межах діяльності закладу вищої освіти

об'єкту управління. Від того, наскільки вміло здійснюється управління знаннями закладу вищої освіти, залежать результати його діяльності. Саме тому знання з погляду менеджменту необхідно розглядати як об'єкт управління.

Запорукою успішної діяльності закладу вищої освіти є здатність підприємств до створення та впровадження освітніх інноваційних технологій та швидка реакція на зміни в ринковому та освітньому середовищі. П. Друкер визначив сім джерел інноваційної активності підприємств, серед яких виділив знання як найбільш важливе та складне в управлінні [4]. Дійсно, в основі будь-якої конкурентної переваги лежать знання працівників, які були використані в ході освітнього та організаційного процесу й утілені в конкретні управлінські рішення.

Сучасні заклади вищої освіти повинні приділяти значну увагу знанням як запоруки сталого розвитку та джерелу отримання конкурентних переваг серед інших навчальних закладів шляхом отримання достовірної та вчасної інформації про стан внутрішнього та зовнішнього середовища та відносин між ними. Тільки завдяки розумінню своїх власних можливостей та того, як вони співвідносяться з потребами споживачів освітніх послуг, заклад вищої освіти може розвинути свої конкурентні переваги та підвищити свою конкурентоспроможність в умовах жорсткої боротьби між навчальними закладами. Саме тому знання є основою організації освітньої та економічної діяльності закладу вищої освіти, при цьому необхідно постійно та безперервно досліджувати поточну діяльність, її зв'язок із зовнішнім оточенням.

Для забезпечення сталого розвитку в умовах, коли саме знання стають одним із головних об'єктів управління, вже недостатнім є використання старих методів управління, і саме тому виникає проблема в необхідності розроблення та застосування нових методів управління, які дадуть змогу перетворити знання на унікальний продукт та найбільш важливий ресурс сталого розвитку закладів вищої освіти.

Висновки з проведеного дослідження.

Проведений аналіз наявних підходів до визначення сутності поняття «знання» як економічної категорії показав, що це поняття досить розповсюджено в наукових дослідженнях, однак досить часто у цей термін вкладається різний зміст. Аналіз літературних джерел, присвячених дослідженню знань, показав, що в сучасній економічній науці не існує єдиного підходу до визначення поняття «знання» як економічної категорії. На основі проведеного дослідження сутності знань як економічної категорії було запропоноване таке визначення поняття «знання»: це результат комбінації даних, інформації, досвіду, цінностей, уявлень, переконань, який дає можливість на основі аналізу та оцінки генерувати новий досвід та інформацію, що дасть змогу приймати обґрунтовані управлінські рішення, спрямовані на забезпечення сталого розвитку.

Розглядаючи знання у контексті сталого розвитку закладів вищої освіти, визначено його ключові аспекти, а саме знання – це: ресурс, що використовується у діяльності закладів вищої освіти поряд з іншими ресурсами (матеріальними, фінансовими, трудовими тощо); унікальний затребуваний продукт, який становить основу освітньої діяльності закладу вищої освіти; джерело отримання конкурентних переваг на ринку освітніх послуг; результат перетворення даних та інформації; основа організації та здійснення освітньої та економічної діяльності закладу вищої освіти.

Однак слід зауважити, що ефективне використання знань у діяльності закладів вищої освіти для забезпечення їхнього сталого розвитку потребує отримання своєчасної достовірної та вичерпної інформації про стан зовнішнього та внутрішнього середовища. Саме тому ефективне використання знань потребує створення системи інформаційно-комунікаційного забезпечення сталого розвитку закладів вищої освіти та розроблення методів ефективного управління нею.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Платон. Сочинения в четырех томах. Т. 1; под общ. ред. А.Ф. Лосева и В.Ф. Асмуса; пер. с древнегреч. СПб.: С.-Петербург. ун-т; Изд-во Олега Абышко, 2006. 632 с.
2. Філософський енциклопедичний словник / В.І. Шинкарук та ін.; НАНУ, Ін-т філософії ім. Г.С. Сковороди. Київ: Абрис, 2002. 742 с.
3. Webster's Online Dictionary / ICON Group International. URL: <http://www.webcitation.org>.
4. Drucker P.F. The new society of organisations. Harvard Business Review. 1992. September-October. P. 95–104.
5. Machlup F. The production and distribution of knowledge in the United States. Princeton: Princeton University Press, 1962. 416 p.
6. Брукинг Э. Интеллектуальный капитал: Ключ к успеху в новом тысячелетии; пер. з англ.; под. ред. Л.Н. Ковалик. СПб.: Питер, 2001. 288 с.
7. Wiig K.M. Knowledge management foundations: thinking about thinking. How people and organizations create, represent and use knowledge. Arlington: Schema Press, 1993. 471 p.
8. Nonaka I., Takeuchi H. The Knowledge – Creating Company: How Japanese Companies Create the Dynamics of Innovation. N.Y., 1995. 284 p.
9. Румизен М.К. Управление знаниями. Москва: Астрель, 2004. 318 с.
10. Bell D. Coming of Post-Industrial Society. New York, 1973. 576 p.
11. Мильнер Б.З. Управление знаниями. Эволюция и революция в организации. Москва: ИНФРА-М, 2003. 178 с.
12. Davenport Th.H., Prusak L. Working Knowledge: How Organizations Manage What they Know. Harvard Business School Press. Boston, 2000. 240 p.
13. Frappaolo C., Toms W. Knowledge Management: From Terra Incognita to Terra Firma. The knowledge management yearbook 1999; J.W. Cortada, J.A. Woods (Eds.). Boston: Butterworth–Heinemann, 2000. P. 381–388.
14. Ефимов В.В. Управление знаниями: учеб. пособ. Ульяновск: УлГТУ, 2005. 111 с.
15. Жураковська І.С. Управління знаннями як чинник підвищення конкурентоспроможності підприємства в інформаційному суспільстві. Проблеми науки. 2007. № 7. С. 24–28.
16. Лабоцкий В.В. Управление знаниями (технологии, методы и средства представления, извлечения и измерения знаний). Минск: Современ. шк., 2006. 392 с.
17. Мариничева М.К. Управление знаниями на 100%: Путеводитель для практиков. Москва: Альпина Бизнес Букс, 2008. 320 с.
18. Степанова Т.Е., Манохина Н.В. Экономика, основанная на знаниях (теория и практика): учеб. пособ. Москва: Гардарики, 2008. 238 с.
19. Понятие и структура организационных знаний / В.П. Дудяшова, Н.А. Кипень, Е.В. Сизых. Вестник Костромского государственного технологического университета. 2010. № 24. С. 119–122.
20. Jones K., Leonard N.K. From tacit knowledge to organizational knowledge for successful KM. In Knowledge Management and Organizational Learning; W.R. King (ed.). Annals of Information Systems. 2009. № 4. P. 27–39.
21. Попов Э.В., Фоминых И.Б., Харин Н.П., Виньков М.М. Управление знаниями. Аналитический обзор. Вестник РФФИ. 2004. № 4. URL: http://www.rfbr.ru/rffi/ru/bulletin/o_13272#1.
22. Гузар У.Є. Економіка знань та її перспективи для України. Регіональна економіка. 2009. № 1. С. 27–35.
23. Dretske F. Knowledge and the Flow of Information. Chicago: Center for the Study of Language and Information, 1999. 273 p.

REFERENCES:

1. Platon (2006) Sochineniya v chetyrekh tomakh. T. 1 / Pod obshch. red. A. F. Loseva i V. F. Asmusa; Per. s drevnegrech. – SPb.: Izd-vo S.-Peterb. un-ta; «Izd-vo Olega Abyshko», 2006. – 632 s.
2. Shynkaruk V.I. ta in. (2002) Filosofskiy entsyklopedychniy slovnyk / NANU, In-t filosofii im. H.S. Skovorody. Kyiv: Abrys, 2002. – 742 s.
3. Webster's Online Dictionary [Електронний ресурс] / ICON Group International. – Режим доступу: <http://www.webcitation.org>.
4. Drucker P.F. (1992) The new society of organisations / P.F. Druker // Harvard Business Review. – 1992. – September-October – P. 95–104.
5. Machlup F. (1962) The production and distribution of knowledge in the United States / F. Machlup. – Princeton: Princeton University Press, 1962. – 416 p.
6. Bruking E. (2001) Intellectuálny kapital : Klyuch k uspekhu v novom tysyacheletii / E. Bruking ; Per. z angl.; pod. red. L.N. Kovalik. – SPb.: Piter, 2001. – 288 s.
7. Wiig K.M. (1993) Knowledge management foundations: thinking about thinking. How people and organizations create, represent and use knowledge / K.M. Wiig. – Arlington: Schema Press, 1993. – 471 p.
8. Nonaka I. (1995) The Knowledge – Creating Company: How Japanese Companies Create the Dynamics of Innovation / I. Nonaka, H. Takeuchi. N.Y., 1995. – 284 p.
9. Rumizen M.K. (2004) Upravlenie znaniyami / M.K. Rumizen. – Mostva: OOO «Izdatel'stvo Astrel'», 2004. – 318 s.
10. Bell D. (1973) Coming of Post-Industrial Society. – New York, 1973. – 576 p.
11. Mil'ner B.Z. (2003) Upravlenie znaniyami. Evolyutsiya i revolyutsiya v organizatsii / B.Z. Mil'ner. – Moskva : Izd-vo INFRA-M, 2003. – 178 s.
12. Davenport Th.H. (2000) Working Knowledge: How Organizations Manage What they Know / Thomas H. Davenport, Laurence Prusak / Harvard Business School Press – Boston, 2000. – 240 p.
13. Frappaolo C. (2000) Knowledge Management: From Terra Incognita to Terra Firma / C. Frappaolo, W. Toms // The knowledge management yearbook 1999 / J.W. Cortada, J.A. Woods (Eds.). – Boston: Butterworth-Heinemann, 2000. – P. 381–388.
14. Efimov V.V. (2005) Upravlenie znaniyami: uchebnoe posobie. – Ul'yanovsk: UIGTU, 2005. – 111 s.
15. Zhurakovska I.S. (2007) Upravlinnia znanniamy yak chynnyk pidvyshchennia konkurentospromozhnosti pidpriemstva v informatsiinomu suspilstvi / Problemy nauky. – 2007. – № 7. – S. 24–28.

16. Labotskiy V.V. (2006) *Upravlenie znaniyami (tekhnologii, metody i sredstva predstavleniya, izvlecheniya i izmereniya znaniy)* / V.V. Labotskiy. – Minsk: Sovrem. shk., 2006. – 392 s.
17. Marinicheva M.K. (2008) *Upravlenie znaniyami na 100%: Putevoditel' dlya praktikov* / M.K. Marinicheva. – Moskva: Al'pina Biznes Buks, 2008. – 320 s.
18. *Ekonomika, osnovannaya na znaniyakh (teoriya i praktika): uchebnoe posobie* (2008) / T.E. Stepanova, N.V. Manokhina. – Moskva: Gardariki, 2008. – 238 s.
19. Dudyashova V.P. (2010) *Ponyatie i struktura organizatsionnykh znaniy* / V.P. Dudyashova, N.A. Kipen', E.V. Sizykh // *Vestnik Kostromskogo gosudarstvennogo tekhnologicheskogo universiteta*. – 2010. – № 24. – S. 119–122.
20. Jones K. (2009) *From tacit knowledge to organizational knowledge for successful KM* / K. Jones, L.N.K. Leonard // *In Knowledge Management and Organizational Learning* / W.R. King (ed.) // *Annals of Information Systems* – 2009. – London, NY: Springer Science+Business Media, LLC, 2009. – № 4. – P. 27–39.
21. Popov E.V., Fominykh I.B., Kharin N.P., Vin'kov M.M. (2004) *Upravlenie znaniyami. Analiticheskiy obzor* // *Vestnik RFFI*, № 4, 2004 [Elektronnyy resurs]. – Rezhim dostupa : http://www.rfbr.ru/rffi/ru/bulletin/o_13272#1.
22. Huzar U.Ye. (2009) *Ekonomika znan ta yii perspektyvy dlia Ukrainy* / U.Э. Huzar // *Rehionalna ekonomika*. – 2009. – № 1. – S. 27–35.
23. Dretske F. (1999) *Knowledge and the Flow of Information* / F. Dretske. – Chicago: Center for the Study of Language and Information, 1999. – 273 p.

Borovyk M.V.

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
Senior Lecturer at Department of Management and Administration
O.M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv

KNOWLEDGE AS AN ECONOMIC CATEGORY AND ITS KEY ASPECTS IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

In today's conditions of economic and social development, the role of institutions of higher education in the formation of a modern economy is growing significantly, and knowledge becomes not only the result of higher education institutions but also the key to their sustainable development in the face of fierce competition in the market for educational services. That is why it is necessary to determine the essence of knowledge as an economic category and determine its key aspects in the context of sustainable development of higher education institutions. Within the framework of the research, the analysis of the definition of the concept of "knowledge" proposed by different authors was carried out and the absence of a unified approach to the definition of the concept of "knowledge" as an economic category was determined. The author's definition of the concept of "knowledge" is proposed, namely, knowledge is the result of a combination of data, information, experience, values, representations, beliefs, which makes it possible, on the basis of analysis and evaluation, to generate new experiences and information that will allow for the adoption of sound management decisions aimed at ensuring sustainable development. Knowledge is considered within the framework of activity of institutions of higher education. The key aspects of knowledge in the context of sustainable development of institutions of higher education are defined, namely, knowledge of this: a resource used in the activities of institutions of higher education, along with other resources (material, financial, labour, etc.); unique demand product, which forms the basis for educational activity of institution of higher education; source of competitive advantages in the market for educational services; the result of the transformation of data and information; the basis for the organization and implementation of educational and economic activities of the institution of higher education. The necessity of further research of knowledge and creation of the system of information and communication provision of sustainable development of institutions of higher education is substantiated.